

Portfólió

Név (saját): Dr. Kenéz Árpád

Karakter neve (ha van): Kenéz

A karakter foglalkozása: Íjász harcos, nemzetségfő

A karakter felépítésben hangsúlyos szerepet kapnak a 10. század első harmadára datált Kenézlői honfoglaló temetők lovas temetkezései. A ruházat nagy részének szabásmintái a kaukázusi alán lelőhelyek anyagai alapján kerültek kialakításra, mivel hazai honfoglalás kori, jó megtartású, rekonstruálható ruházatról nincs tudomásunk.

Kenéz tehát egy 10. század első harmadában élt magas beosztású vezető (nemzetségfő), aki elsősorban a korábbi harci sérülései miatt (fej-, csípő- és térsérülések) már szinte csak stratégiai, irányítási feladatokat lát el. Közösségének nagy köztisztelő tagja, amit jól jelez aranyozott ezüstveretekkel díszített öve, ezüst szerelések tarsolya, és selyemmel díszített ruházata. Szükség esetén, ha kell, a harc során lovon és gyalog is megállja helyét. Rokoni kapcsolatban áll a közeli Karosi szállásterületet vezető, köztudottan a Kaukázus vidékéről származó nemzetségfő testvérpárral.

A viselet elemei modern eszközökkel, minden esetben kézzel varrva, és kizárólag természetes és korhű anyagokból készültek (pl. kézzel szőtt lenvászon, lencérna, nyírfa, erdei fenyő, mogyoró, kőris, növényi cserzésű bőrök).

Történelmi Vásárok

Történelmi Vásárok

TOMQUICK '17

Ruhadarabok megnevezése:

Hivatkozás és az eredetiről min. 1 fotó

sapka

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Moscsjevaja Balka, Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ierusalimskaja, A. A. (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.

Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum

Őrzési hely: Ermitázs Múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: Négy cikkelyből készült, egyszerű lenvászon sapka.

sisak alakú
süveg

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Moscevaja balka. Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ierusalimskaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.

Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum

Órzesi hely: Ermitázs Múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: Selyemrátétes lenvászon alapú süveg, fából készült csúccsal.

sisak

A rekonstrukció (Készítő: Kaplár F. István):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Pécs, Magyarország. 10. század. Szórvány lelet.

Források:

Nagy E. (2000): A pécsi sisak. Pécsi szemle 2000/1.

Őrzési hely: Janus Pannonius Múzeum, Pécs, Magyarország.

Leírás: Négy cikkelyből, karéjos, profilált szegélyekkel, poncolt bronzbetétekkel készült keleti stílusú sisak.

Hásárok

Ing

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Balkária. Oroszország. 8-10. század.

Források:

Jancsik B. (2016): A balkariai ing. Jegyzetek.

Őrzési hely: Kaukázusi Népek Múzeuma, Moszkva, Oroszország.

Leírás: Durva kendervászonból készült elől nyitható ing. Gombok nélkül. A rekonstrukció lenvászonból készült, honfoglalás kori fülesgombokkal. Az ilyen jellegű záródást a leleten található lyukak alapján feltételezem.

Köntös

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Moszcsevoja balka. Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ieruselimszkaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.

Ierusalimszkaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum

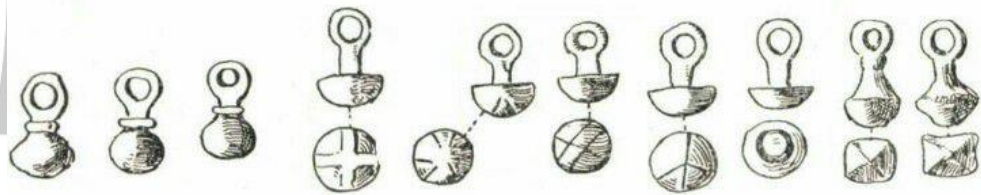
Őrzési hely: Ermitázs múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: Egyrétegű lenvászon kaftán selyem rátétekkel. Az 5 sor gomb helyett a rekonstrukció magyarosítása végett a Kenézlői I. temető 21. sírjában talált bronz gombok rekonstrukcióit alkalmaztam (Készítő: Ádámffy Zsigmond és csapata, és dr. Kenéz Árpád).

Forrás a gombokhoz:

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám.

A gombok őrzési helye: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

Leírás: "A bal csecsvonalban öt gömbös és öt félgömbös hosszúszerű füles tömör bronzpityke egymástól egyenlő távolságban a 3-ik bordától a derékig volt bőrszalagon áthatolva, valószínűleg a lyukakon áthúzott húrral szorosán a ruhára erősítve, mert a szijzalagnak némi maradványát megtaláltuk és a pitykének gömbjei nem csüngő hanem fennálló helyzetben voltak" (Jósa 1914)

Történelmi Vásárok

téli köntös
(nagy
hónaljú,
kecskeszőrme
béléssel)

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Moscevaja balka. Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ierusalimskaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.,
Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum

Kajitani (2001): A Man's Caftan and Leggings from the NorthCaucasus of the Eighth toTenth Century: A Conservator's Report". Metropolitan Museum Journal: 36. 40 p.

Őrzési hely: Ermitázs múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

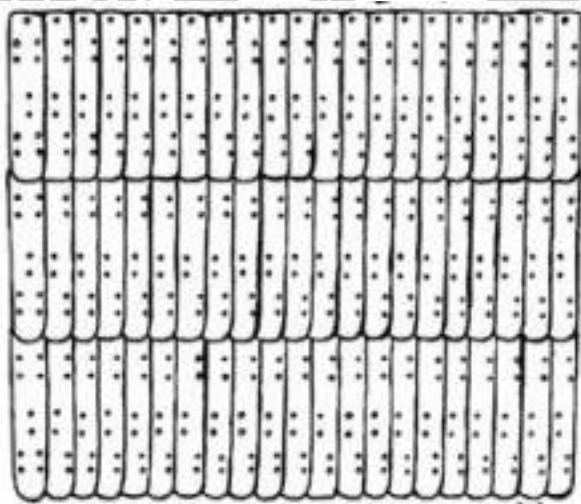
Leírás: A szabásminta a Moscevaja Balka lelőhelyről származó leleteket, míg a selyem az asztanai maradványokat követi. Lenvászomból és birkaszőrme béléssel készítették. A rekonstrukciónál kecskeszőrme került felhasználásra.

fémlemez
vért

A rekonstrukció (Készítő: Oleg Kozlenkov, Oroszország):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Kozji Skaly. Kaukázus. Oroszország, 9. század.

Források: Gorelik, M. (2002). Arms and armour in south-eastern Europe in the second half of the first millenium AD, in: D. Nicolle (ed.), Companion to Medieval Arms and Armour, p.127-49. Boydell: Bury St Edmunds.

Őrzési hely: n.a.

Leírás: A Kaukázusi Kozli Skaly (Goat Rocks) leletek alapján készült elméleti rekonstrukció. Feltételezhetően kazár.

veretes öv

A Rekonstrukció (Készítő: Strohmayr Ádám, Barta Balázs, dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti lelet:

XIV. KÉP. SZÍJDISZÍTÉSEK A KENÉZLŐI I. ÉS 3. FELDÚLT SÍRBÓL. $\frac{1}{1}$ N.

Származási hely: Kenézlő I./3. sír, Magyarország, 10. század.

Források:

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám.
Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

Leírás: Aranyozott ezüst övgarnitúra, vízszintes és függőleges veretekkel, nagy szíjvéggel és zsanéros csattal (a csatkarika bronzból készült, akár az eredetinel).

Történelmi Vásárok

tarsoly és tartalma

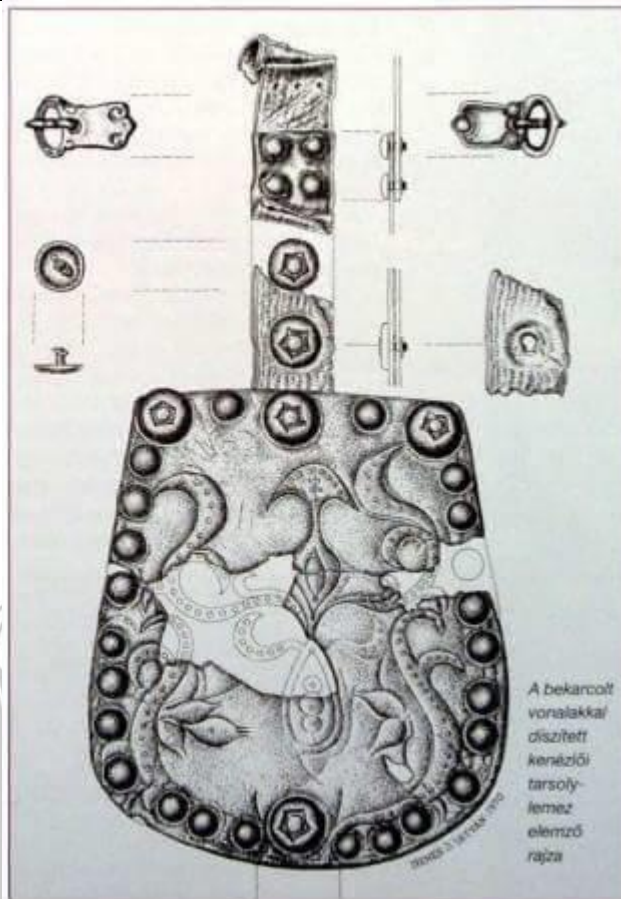
A rekonstrukció (Sipos Szabolcs, Kézműves Rézműves):

Az eredeti lelet:

54. KÉP. KENÉZLŐ. 28. SÍRLELET.
Cca 1/2 nagys. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum.

A bekarcolt
vonalakkal
díszített
kenézli
tarsoly-
lemez
elemző
rajza

Származási hely: Kenézli II./28., Magyarország, 10. század.

Források:

Fettich (1931): Adatok a honfoglaláskor archaeológiájához. ArchÉrt, XLV. kötet.

Dienes István rajza

Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, Magyarország.

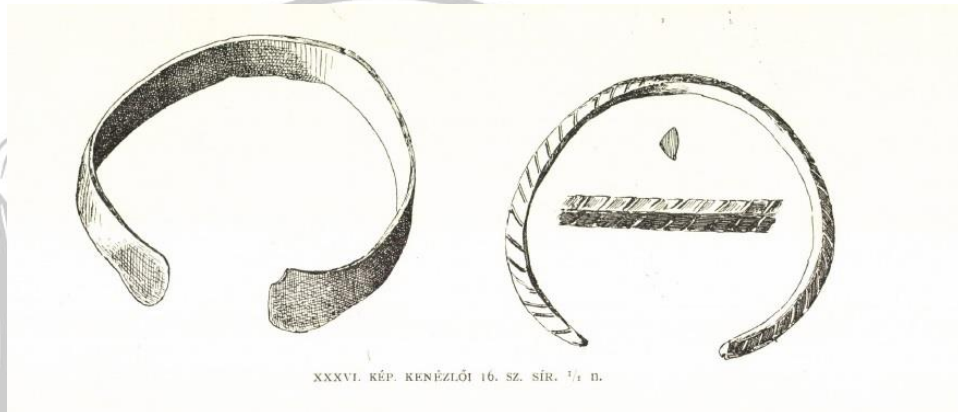
Leírás: Ezüstlemezes, karcolt mintával ellátott bőrtarsoly, lenvászon béléssel. A tarsolyban egy Kenézlii lelet (II./30. sír) alapján készült fenőkö van, valamint a Tarpai leleteket követő taplótartó csövecske (Jósa András Múzeum) és egy kovakő.

karperecek

A rekonstrukciók (dr. Kenéz Árpád, Suba Gábor - Magyar Tarsoly):

Az eredeti leletek:

Származási hely: Kenézlő II./18. sír, Magyarország, 10. század.

Források:

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám. Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

Leírás: Bronzból készült karperecek. A bal kézen volt a háromszög keresztmetszetű, a lapos a jobb kézen volt. A laposabb típus a lelőhely más sírjából is napvilágra került.

Történelmi Vásárok

tegezöv

Rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád és Ádámffy Zsigmond és csapata):

Az eredeti leletek:

Származási hely: Líracsat: Kenézlő I./3. sír. Szíjelosztó: Kenézlő I./11. sír., 10. század.

Források:

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám.

Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

Leírás: A tegezöv 3 db szíjelosztóból áll. A kialakítása elméleti rekonstrukció, mivel a szíjelosztóból csak egy került napvilágra, de az öv elkészítésekor más honfoglaló leletek és a kísérleti tesztek tapasztalatait alkalmaztam, így 3 darab került az övre. Két darab jobbra a nyíltegeznek, míg baloldalra 1 db a készenléti tegeznek. Az öv egy másik sírból kölcsönzött líracsattal kapcsolódik. A bőr a korabeli leleteknek megfelelően két rétegből áll, fércöltéssel összevarrva.

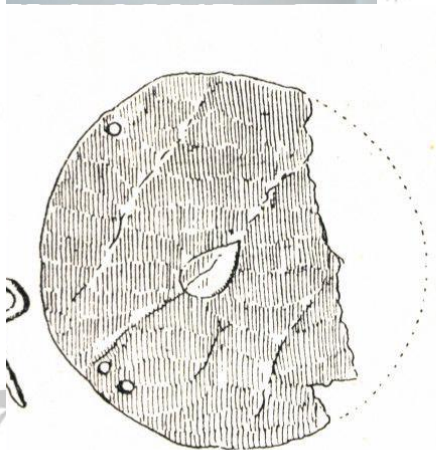
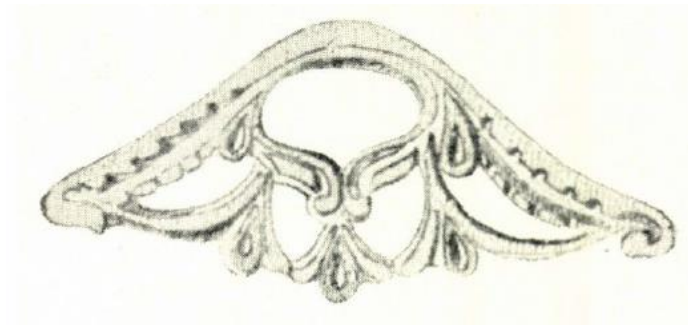
készletl
tegez

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád, Papp Fruzsina, Ádámffy Zsigmond és csapata):

Hásárok

A eredeti leletek:

Származási hely: Kenézlő I./3. sír, Magyarország, 10. század.

Források:

Fodor (1996): A honfoglaló magyarság. Kiállítási katalógus. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám. Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum

Leírás: A készenléti tegezre magyar (Karos, Eperjeske) és alán (Moscsevaja balka) bizonyítékok is vannak. Jelen darab formáját az íj felajzott alakja adta, a rajta található fém alkatrészek pedig anyagúen aranyozott bronzlemezről és bronzból készültek.

nyugalmi
tegez

A rekonstrukció (dr. Kenéz Árpád és Győrfalvai-Horváth Pál):

Az eredeti lelet:

Származási hely: Kenézlő I./11. sír, Magyarország, 10. század.

Források:

Fodor (1996): A honfoglaló magyarság. Kiállítási katalógus. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám.

László (1955): A kenézlői honfoglaláskori íjtegez. Folia Archaeologica 7. Művelt Nép Tudományos és Ismeretterjesztő Kiadó, Budapest.

Saját fotók és mérések az eredeti leletekről.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

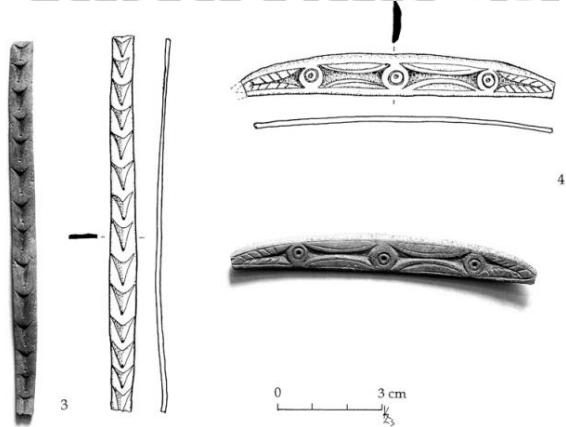
Leírás: állatot szimbolizáló gímszarvas agancslemezekkel megerősített nyugalmi íjtegez, amely a leajzott íj tárolására szolgált.

Homokóra
tegez,
nyilakkal

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád, Bóka Antal):

Az eredeti leletek:

Származás hely: Soroksár, Magyarország, 10. század.

Források:

Bencze és Szigeti (2009): Honfoglalás kori temető Soroksár határában. Budapest régiségei XLII -XLIII . 2009-2010.

Fodor (1996): A honfoglaló magyarság. Kiállítási katalógus. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest.

Marx (2011): A IX-XI. századi magyar nyílhegyekről. Nemzeti Íjászszövetség.

Mestellér János fotója (Herman Ottó Múzeum)

Mesterházy (1994): Tegez és taktika. Századok 128. évf. 2. sz. 320-334.

Zichy (1917): A honfoglaláskori tegez és keleti kapcsolatai. A Turán havi folyóiratból.

Hornyánszky Viktor Cs. és Királyi udvar könyvnyomda, Budapest.

Őrzési hely: Budapesti Történelmi Múzeum, Herman Ottó Múzeum

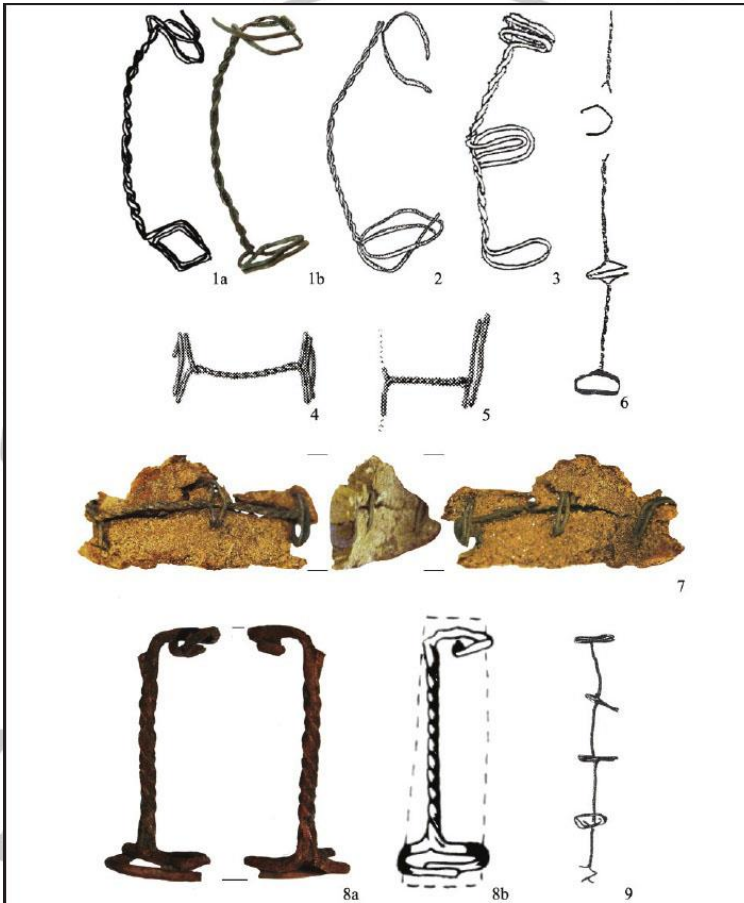
Leírás: A homókóra tegez formája és kialakítása a korra jellemző magyar tegezeket követi. A fej csontlemezein található díszítés a soroksári tegezmaradványok alapján került kialakításra. A nyilak vesszőtestekkel, kovácsolt hegyekkel készültek. Ez utóbbiak a honfoglalás kori hegyek osztályozásának értelmében az F és a C típusba sorolhatók (A nyilak Koricsánszky Csaba munkái). Nem konkrét leletet követnek, de a korban elterjedt hegytípusoknak felelnek meg méretben és kialakításban is.

lovagló
korbács

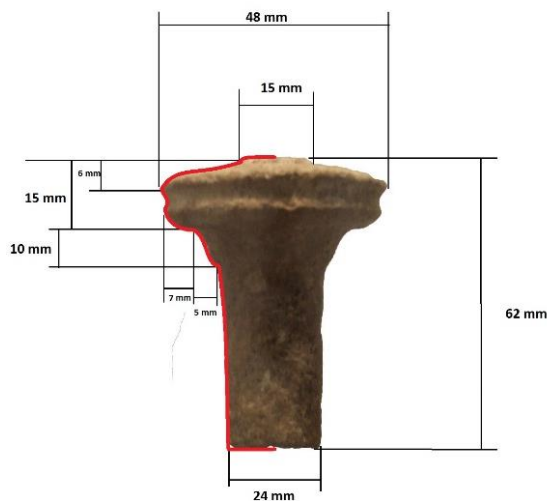
A rekonstrukció (Készítő dr. Kenéz Árpás és Pozsgai István):

Az eredeti leletek:

irok

Az agancsból készült botvég származási helye: Kenézlő II./30., Magyarország, 10. század.

A drótsodrat származási helye: Dormánd-Hanyipuszta, Edelény-Borsodi földvár, Sereď, Tiszaroff, Tiszaeszlar-Basahalom, Zombó, Magyarország, 10. század.

Források:

Bende et al (2013): Újabb 10. századi sírok a Maros-torkolat Duna–Tisza közi oldaláról. Régészeti adatok egy szaltovói párhuzamú tárgy típus értelmezéséhez és a honfoglalás kori temetkezési szokásokhoz. In: Révész L., Wolf M. (szerk.): A honfoglalás kor kutatásának legújabb eredményei. Tanulmányok Kovács László 70. születésnapjára. Monográfiák a Szegedi Tudományegyetem régészeti tanszékéről. SZTE régészeti Tanszék, Szeged. Martin Opitz Kiadó. 25–68.

Fettich (1931): Adatok a honfoglaláskor archaeológiájához. ArchÉrt, XLV. kötet. Saját fotók és mérések az eredeti leletekről (agancs botvég).

Őrzési hely: Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, Magyarország.

Leírás: A korbács felépítése erősen elméleti rekonstrukció (A drótsodratok és a botvég kombinációja). Az agancs bot végét is díszíthette és mindenképpen esztergálással készítették, mivel tökéletes forgástest.

íj

A rekonstrukció (Készítő: Pallagi Csaba):

Az eredeti leletek:

Származási hely: Kenézlő I./16. sír, Magyarország, 10. század.

Források:

Bíró (2013): Fegyverek a 10–11. századi Kárpát-medencében. Doktori értekezés. ELTE BTK, Budapest.

Jósa (1914): Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban 2. ArchÉrt. XXXIV. kötet 1. szám.

Őrzési hely: Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, Magyarország.

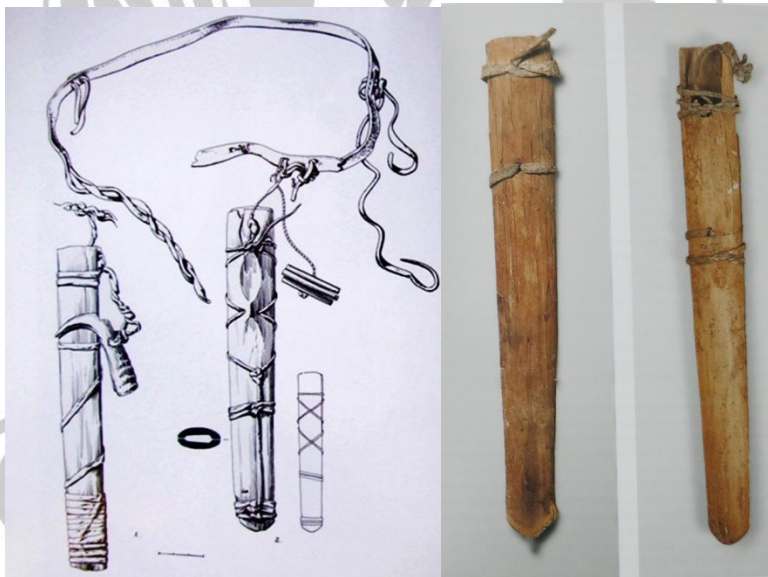
Leírás: Mesterséges anyagokat is tartalmazó íj. A szarvak a Kenézlői I. temető 16. sírjában feltárt agancslemezmaradványok formáját követik.

kés,
késtok

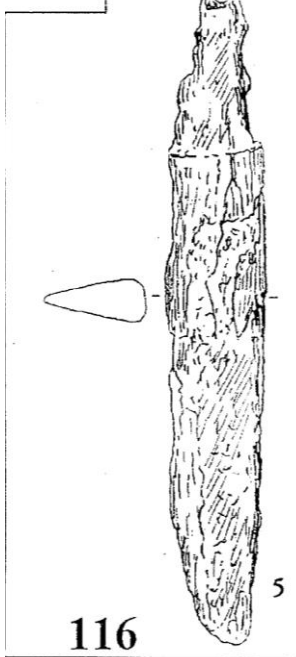
A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád és Fűspök Zoltán):

Az eredeti lelet:

115

A tok származási helye: Moscevaja Balka, Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.
A kés származási helye: Magyarország, 10. század.

Források:

Ierusalimskaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.,
Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum
M. Nepper (2002): Hajdú-Bihar megye 10-11. századi sírleletei. I-II. Budapest-Debrecen.

Őrzési hely: Ermitázs Múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: A tok két darabból készült. A kés markolatának egy részét is magába foglalja. A kés M. Nepper 2002 anyagaiból általános tendenciák alapján elkészített darab.

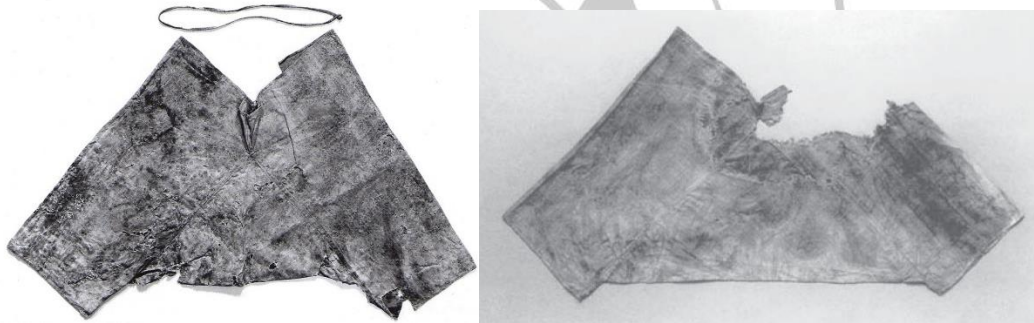
Történelmi Vásárok

Berhe

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti leletek:

Származási hely: Moscsevaja Balka, Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ierusalimskaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.,
Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum
Kajitani, N (2001): A Man's Caftan and Leggings from the NorthCaucasus of the Eighth to Tenth Century: A Conservator's Report". Metropolitan Museum Journal: 36. 40 p.
Orfinskaya, O. O. (2001): Textil' VIII-IX vv. iz kollektsiyi Karachaevo-Cherkesskogo muzeya: tekhnologicheskiye osobennosty v kontekste kultury rannesrednevekovoy Euraziyi. Ph. Dr. Diss. Manuscript. Moscow.

Őrzési hely: Metropolitan múzeum, New York, USA; Ermitázs múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: Lenvászon alsó nadrág, szintén lenvászomból készült övvel.

Harisnya

A rekonstrukció (Készítő: dr. Kenéz Árpád):

Az eredeti leletek:

i Dásárok

Származási hely: Moscsevaja Balka, Észak-Kaukázus, Oroszország, 8-10. század.

Források:

Ierusalimskaya (1996): Die Gräber der Moscevaja Balka frühmittelalterliche Funde an der Nordkaukasischen Seidenstrasse. Editio Maris, München. 408 p.,

Ierusalimskaya (2012), "Moshchevaya Balka: An Unusual Archæological Site on the North Caucasian Silk Road" [in Russian], St. Petersburg: The State Hermitage Museum

Kajitani, N (2001): A Man's Caftan and Leggings from the NorthCaucasus of the Eighth to Tenth Century: A Conservator's Report". Metropolitan Museum Journal: 36. 40 p.

Orfinskaya, O. O. (2001): Textil' VIII-IX vv. iz kolleksiyn Karachaevo-Cherkesskogo muzeya: tekhnologicheskiye osobennosti v kontekste kul'tury rannesrednevekovoy Euraziyi. Ph. Dr. Diss. Manuscript. Moscow.

Órzesi hely: Metropolitan múzeum, New York, USA; Ermitázs múzeum, Szentpétervár, Oroszország.

Leírás: Lenvászonból készült harisnya, amely a berhével együtt alkot zárt nadrágot. A harisnya szíjait a berhe övéhez kell kötni.

csizma

A rekonstrukció (Készítő: Bárdos Antal):

Az eredeti leletek:

ásárok

Származási hely: Jamal félsziget és Utemilszk, Oroszország, 10. század.

Források:

Langó (2006): „Vadat űzni feljövének” A honfoglaló magyarok és a steppei ezüstpálak („Sie kamen herauf, um Wild zu hetzen”). Limes 2006/1. Tatabánya 2006, 85–106.

Őrzési hely: n.a.

Leírás: A két ezüstpál közeli analógiái egymásnak. Jól megfigyelhető rajtuk a kor lovasnomád népeire jellemző oldal- és talponvarrott csizma (az oldal varrás vonala kapcsos zárójel sorminta alakú, vóccal ellátva). Az utemilszki tál lovasát magyarnak is tartják.

Történelmi Vásárok